

LÄÄNE-NIGULA VALLAVOLIKOGU OTSUS

Taebla

18.08.2022 nr 1-3/22-36

Lääne-Nigula valla üldplaneeringu kehtestamine

Lääne-Nigula valla üldplaneering (edaspidi üldplaneering) on koostatud Lääne-Nigula valla haldusterritooriumi (suurus ca 1448,8 km²) kohta. Lääne-Nigula vald praegustes piirides moodustus 2017. aastal, kui ühinesid Lääne-Nigula vald, Kullamaa vald, Martna vald, Noarootsi vald ja Nõva vald. Üldplaneeringu koostamise aluseks on Lääne-Nigula valla arengukava 2018-2026, Lääne maakonnaplaneering 2030+, Harju maakonnaplaneering 2030+ (Läänemaa koosseisu arvatud endise Nissi valla osa endise Rehemäe nüüdse Rehemäe küla ja Kuke küla) küla ulatuses ja naaberomavalitsuste üldplaneeringud, ühinenud omavalitsuste üldplaneeringud, riiklikud ning Lääne-Nigula valla õigusaktid. Üldplaneeringu koostamisel on lähtutud ka Lääne-Nigula Vallavolikogu 19.06.2018 otsusest nr 45 „Kehtestatud planeeringute ülevaatamine“, mille tulemusena anti ülevaade haldusreformi järgse Lääne-Nigula valla territooriumil kehtivatest üldplaneeringutest ning toodi välja järeldused ja teemad antud suunistest.

Üldplaneeringu olulisemateks ülesanneteks on valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine, kavandatava ruumilise arenguga kaasneda võivate majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude ning looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine ning selle alusel säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu tingimuste seadmine ning maa- ja veealadele üldiste kasutamise ja ehitustingimuste määramine. Üldplaneeringus on ühtlustatud ühinenud omavalitsuste Lääne-Nigula valla (endiste Oru valla, Risti valla, Taebla valla), Nissi valla osa endise Rehemäe (nüüdse Rehemäe ja Kuke) küla ulatuses, Kullamaa valla, Martna valla, Noarootsi valla ja Nõva valla üldplaneeringute maakasutus- ja ehitustingimused.

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande (edaspidi KSH) koostamine algatati Lääne-Nigula Vallavolikogu 20.09.2018. aasta otsusega nr 79 „Lääne-Nigula valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Üldplaneeringu ja KSH eelnõu avalik väljapanek toimus 24. august 2020 – 24. september 2020. Lääne-Nigula Vallavalitsuses Taeblas, Noarootsi, Nõva, Kullamaa ja Martna osavallavalitsuses ning teeninduskeskustes Ristil ja Linnamäel. Üldplaneeringu ja KSH eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud toimusid:

- 16.10.2020 Palivere koolimajas kell 12.00 ja Martna osavallavalitsuses kell 15.00;
- 17.10.2020 Noarootsi osavallavalitsuses kell 10.00, Nõva osavallavalitsuses kell 13.00 ja Risti koolimajas kell 16.00;
- 23.10.2020 Kullamaa osavallavalitsuses kell 12.00 ja Linnamäe arenguseltsi (LAS) majas kell 15.00;
- 24.10.2020 Taeblas Lääne-Nigula vallamajas kell 10.00, ettevõtjatele kell 13.00, Külaseltsidele/MTÜ-dele kell 15.00.

Lääne-Nigula Vallavolikogu 28.06.2021 otsusega nr 29 „Lääne-Nigula valla üldplaneeringu vastuvõtmine, keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande nõuetele vastavaks tunnistamine ning üldplaneeringu avalikule väljapanekule suunamine“ võeti vastu Lääne-Nigula valla üldplaneering, tunnistati nõuetele vastavaks üldplaneeringu KSH aruanne ning suunati üldplaneering avalikule väljapanekule. Vastuvõetud üldplaneeringu alusel esitas Lääne-Nigula

Vallavalitsus Keskkonnaametile taotluse 30.11.2021 nr 7-1/21-208-1 ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

1. Ala nr 1 asukohaga Rannakülas

Taotletav vähendus tugineb hetkel kehtivale Nõva valla üldplaneeringule (kehtestatud 2011), millega on lubatud ehitada ajaloolise asustusega alale. Tegemist on endise kalurikülaga (nn „Käbiküla“), kus ajalooliselt on hoonestus asunud rannale lähedal. Ehituskeeluvööndi vähendamise eesmärk on tagada kõigile maaüksustele võrdsed võimalused õuealade laiendamiseks. Vähendamise alal ei asu kaitse- ega hoiualasid ning kaitsealuste liikide elu- ega kasvukohti. Vastavalt üldplaneeringule koostatud KSH aruandes toodule ei ole ehituskeeluvööndi vähendamine vastuolus ranna kaitse eesmärkidega.

2. Ala nr 3 asukohaga Rannakülas

Vähendust taotletakse kolme hoonestatud maaüksuse osas maaüksusi läbiva 10 kV elektriõhuliinini. Eesmärk on võimaldada olemasoleva hoonestuse laiendamist arvestades 1,5 m samakõrgusjoont, millest lähtumist on soovitatud ka Lääne maakonnaplaneeringu 2030+ lisaks olevas teemaplaneeringus „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“. Hetkel kehtiva Nõva valla üldplaneeringu järgi asub vähendatav ala väljaspool ehituskeeluvööndit. Vähendamise alal ei asu kaitse- ega hoiualasid ning kaitsealuste liikide elu- ega kasvukohti. Vastavalt üldplaneeringule koostatud KSH aruandes toodule ei ole ehituskeeluvööndi vähendamine vastuolus ranna kaitse eesmärkidega.

3. Ala nr 9 asukohaga Paslepa külas / Pasklepis

Ehituskeeluvööndi vähendamist taotletakse jooneni, mis on määratud ehituskeeluvööndi jooneks hetkel kehtivas Noarootsi valla rannaalade teemaplaneeringus (kehtestatud 2006). Tegemist oli sel ajal ehituskeeluvööndi suurendamisega looduskaitseeaduse § 40 lõige 2 tähenduses. Rannaalade teemaplaneeringus võeti ehituskeeluvööndi määramise lähtejooneks 1,5 m samakõrgusjoon, mida soovitati ka Lääne maakonnaplaneeringu 2030+ lisaks olevas teemaplaneeringus „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“. Läänemaa Keskkonnateenistus (nüüdne Keskkonnaamet) kooskõlastas rannaalade teemaplaneeringu 12.01.2006 kirjaga nr 35-12-3/2053. Täiendavalt on taotletud ehituskeeluvööndi vähendamist ka Peedu katastriüksusel, et tagada piirkonnas võrdsed võimalused ehitamiseks Telise teest vasakule. Ehituskeeluvööndi vähendamine ei ole vastuolus ranna kaitse eesmärkidega.

4. Ala nr 11 asukohaga Österby külas

Alal paiknevad aktiivses kasutuses olev Österby sadam ning olemasolevad ehitised (lisaks sadamaehitistele ka ranniku matkarada toetav puhketaristu). Alale on kehtestatud Österby puhkeala ja sadama detailplaneering (kehtestatud 2006). Ehituskeeluvööndi vähendamise eesmärgiks on sadamaehitiste ehitamisele lisaks võimaldada mitmekesine areng Österby sadama territooriumil ja selle lähialal, näiteks luues täiendavad sportimis- ja puhkamisvõimalused. Vastavalt üldplaneeringule koostatud KSH aruandes toodule ei ole ehituskeeluvööndi vähendamine vastuolus ranna kaitse eesmärkidega.

5. Alad nr 12 ja nr 13 asukohaga Tahu külas / Skåtanäsis

Ehituskeeluvööndi vähendamist taotletakse jooneni, mis on määratud ehituskeeluvööndi jooneks hetkel kehtivas Noarootsi valla rannaalade teemaplaneeringus (kehtestatud 2006). Tegemist oli sel ajal ehituskeeluvööndi suurendamisega. Rannaalade teemaplaneeringus võeti ehituskeeluvööndi määramise lähtejooneks 1,5 m samakõrgusjoon, mida soovitati ka Lääne maakonnaplaneeringu 2030+ lisaks olevas teemaplaneeringus „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“. Läänemaa Keskkonnateenistus (nüüdne Keskkonnaamet) kooskõlastas rannaalade teemaplaneeringu 12.01.2006 kirjaga nr 35-12-3/2053.

Alal paikneb olemasolev hoonestus, tegemist on ajalooliste talukohtadega. Ehituskeeluvööndi vähendamise eesmärgiks on võimaldada alal hoonestuse laiendamist ning tagada järjepidevus eelneva üldplaneeringuga. Vähendamise alal ei asu kaitse- ega hoiualasid ning kaitsealuste liikide elu- ega kasvukohti. Vastavalt üldplaneeringule koostatud KSH aruandes toodule ei ole ehituskeeluvööndi vähendamine vastuolus ranna kaitse eesmärkidega.

6. Ala nr 21 asukohaga Saunja külas

Taotletav vähendus tugineb Oru valla Kirimäe poolsaare üldplaneeringule (kehtestatud 1997), kus ehituskeeluvööndi ulatus oli ranna ja kalda kaitse seadusest tulenevalt 100 meetrit rannajoonest. Joont on korrigeeritud 1,5 m samakõrgusjoonest lähtuvalt. Ehituskeeluvööndi vähendamist taotletakse, et tagada järjepidevus eelneva üldplaneeringuga. Ehituskeeluvööndi vähendamine ei ole vastuolus ranna kaitse eesmärkidega.

7. Ala nr 24 asukohaga Kasari külas

Ettepanek on vähendada kalda ehituskeeluvööndit Kasari küla Jõekalda maaüksusel (katastritunnus 45201:001:0479) eesmärgiga rajada Kasari jõe kaldale avalik paatide sildumiskoht ja vajaminev taristu. Matsalu rahvuspargi ja Kasari jõe lähialade kasutuse uuringus (2020) on tehtud ettepanek rajada alale parkla ning pääs kallasrajale. Ehituskeeluvööndi vähendamise alal ei paikne keskkonnakaitselisi piiranguid. Vastavalt üldplaneeringule koostatud KSH aruandes toodule ei ole ehituskeeluvööndi vähendamine vastuolus kalda kaitse eesmärkidega.

Keskkonnaamet andis 17.03.2022 nõusoleku üldplaneeringu alusel ehituskeeluvööndi vähendamiseks taotluses toodud ala ulatuses, välja arvatud:

Ala nr 1 asukohaga Rannakülas

Liiva (53101:001:0340), Loigu (53101:001:0430), Männi (53101:001:0970), Nuudi (53101:001:1840), Võsa (53101:001:1850), Uustalu (53101:001:0480) ja Ranniku (53101:001:0500) katastriüksustel veekaitsevööndis ning Ranniku (53101:001:0500) katastriüksusel õueala idaosas asuvast teest ida suunas. Tegevus kahjustab rannal asuvaid koosluseid ega ole Ranniku katastriüksusel kooskõlas alale omase asustusstruktuuriga. Nõusolek antakse EKV vähendamiseks kuni veekaitsevööndini ja Ranniku katastriüksusel õuealast ida suunas piirneva teeni (Kalda katastriüksuse idapiiri mööda mõtteline jätkujoon).

Ala nr 9 asukohaga Paslepa külas / Pasklepis

Väliku katastriüksuse (52001:004:1421) ulatuses. EKV vähendamise ettepaneku ala hõlmab väikest osa Väliku katastriüksusest ning EKV vähendamine ehitamist sel katastriüksusel ala väiksuse tõttu ei võimalda. Seetõttu ei ole otstarbekas kitsast ala Väliku katastriüksusel ehituskeeluvööndist välja jätta.

Ala nr 21 asukohaga Saunja külas

Jõekäär, Oja, Varsakella, Karukella, Põllu, Kalda, Raksi, Mandre ja Renee katastriüksustel metsavööndi ulatuses; st lubatud on EKV vähendamine Eesti põhikaardi järgse metsavööndi piirini.

Ala nr 24 asukohaga Kasari külas

Vee, Tamme, Kolmnurga, Kirimetsa, Kopli, Kirimäe, Mudriku ja Neti tee katastriüksustel – katastriüksused on hoonestamata, säilinud looduslikuna ja inimtegevuse mõjutuseta (va Neti tee, kuid teed eraldi ole vajadust EKV-st välja jätta).

Lääne-Nigula valla üldplaneeringu avalik väljapanek toimus ajavahemikul 09.08.2021 kuni 30.09.2021. Üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud toimusid Taebla vallas 05.11.2021 ja 06.11.2021.

Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu perioodil laekus üldplaneeringule erinevaid arvamusi ja ettepanekuid. Ettepanekud on läbi kaalutud ning neile esitatud vallapoolsed seisukohad. Materjali mahukuse tõttu sisalduvad ettepanekud ja vastuväited koos käesoleva otsuse motivatsiooni osaks olevate vallapoolsete kaalutluste ja põhjendustega üldplaneeringu menetlusdokumentides, mis on saadaval valla veebilehel koos teiste üldplaneeringu dokumentidega.

Täpsem ülevaade erinevate isikute arvamustest koos vallapoolsete seisukohtadega antud küsimuse kohta on saadaval eelmises lõigus viidatud menetlusdokumentidest.

Vastavalt planeerimisseaduse § 90 lõikele 1 esitas Lääne-Nigula Vallavalitsus üldplaneeringu 03.01.2022 nr 7-1/22-1-1 ja 04.04.2022 nr 7-1/22-30-1 Rahandusministeeriumile heakskiitmiseks. Koos üldplaneeringuga esitati üldplaneeringu menetlemise dokumentatsioon, sealhulgas avaliku väljapaneku ajal esitatud kirjalikud arvamused, mida üldplaneeringu koostamisel ei arvestatud ja Lääne-Nigula Vallavalitsuse põhjendatud seisukohad arvamuste

arvestamata jätmise kohta. Sellele järgnes 11.05.2022 ja 12.05.2022 Taebias osapoolte ärakuulamine Rahandusministeeriumi poolt. Rahandusministeerium teavitas Lääne-Nigula Vallavalitsust kirjaga 17.06.2022 nr 14-11/59-7 „Rahandusministeeriumile esitatud planeeringumaterjalidest lähtuvalt on arvamusi esitanud isikud olnud teadlikud planeeringulahendusest ning saanud väljendada oma seisukohti planeeringu koostamise käigus. Seda tõendab ka arvamuste esitamine üldplaneeringu avalikul väljapanekul. Arvamuste arvesse võtmise kohta on kohalik omavalitsus andnud oma seisukohad. Seega on arvamusi esitanud isikud saanud kasutada oma protsessiõigusi üldplaneeringu koostamisel ja seeläbi olnud planeeringu koostamise kaasatud, mis ongi planeerimisseadusest tulenevalt planeerimise eesmärk. Antud juhul on avalikkust üldplaneeringu algatamisest, vastuvõtmisest ning avalikustamisest teavitatud planeerimisseaduses ette nähtud korras ning järgitud on ka teisi avaliku menetluse nõudeid.

Üldplaneeringu koostamisel on arvestatud planeeringu avaliku menetluse nõuetega ning lähtutud üldplaneeringu sisule esitatavatest nõuetest. Üldplaneering ja KSH aruande saab lugeda kooskõlastatuks asjaomaste riigiasutuste ja naaberomavalitsustega.

Rahandusministeerium nõustub Lääne maakonnaplaneeringu 2030+ muutmise ettepanekuga, milleks on Matsalu rahvuspargi väärtusliku maastiku lisamine ja on seisukohal.

Rahandusministeerium ei nõustu Lääne maakonnaplaneeringu 2030+ muutmise ettepanekuga eemaldada maakonnaplaneeringust Tusari külla kavandatud elektriulikute arendusala ja arenduspiirkond L1. Ettepanek ei ole üldplaneeringus piisavalt põhjendatud.

Elektriulikute arendusala ja arenduspiirkonna L1 eemaldamata jätmise muudab üldplaneeringu põhilahendust ja toob kaasa vajaduse keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande oluliseks muutmiseks. Planeerimisseaduse kohaselt tuleb sellisel juhul korrata üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kooskõlastamist valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi muudatus puudutab. Samuti tuleb korraldada uus avalik väljapanek ja avalik arutelu, lähtudes planeerimisseaduse üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamisele kehtestatud nõuetest.

Põhjendatud vajaduse korral on võimalik tulenevalt PlanS § 90 lõikest 5 üldplaneering kiita heaks osaliselt ning jätta heaks kiitmata elektriulikute arenduspiirkonna L1 ja selle ellu viimiseks vajaliku maa-ala osas. Niisugune lahendus võimaldaks õigusaktidega vastavuses olevas osas alustada üldplaneeringu elluviimist. Sellisel juhul kehtib Tusari külla kavandatud elektriulikute arenduspiirkonnas L1 ja selle ellu viimiseks vajalikul maa-alal Nõva valla üldplaneering ja Lääne-Nigula Vallavalitsusel on võimalik jätkata sellel alal kooskõlas planeerimisseadusega üldplaneeringu menetlemist.

Palume kohalikul omavalitsusel kaaluda ja otsustada, kas järgnevalt

a) jätkata üldplaneeringu menetlemist ja välja selgitada, kas ja millises ulatuses on arendusala ja arenduspiirkond L1 tuuleenergeetika tootmiseks sobilik ning seejärel esitada üldplaneering Rahandusministeeriumile heakskiitmiseks,

b) esitada üldplaneering osaliseks heakskiitmiseks ja jätkata üldplaneeringu edasist menetlemist heaks kiitmata osas arenduspiirkonnas L1 ja selle ellu viimiseks vajalikul maa-alal.

Eelnevast tulenevalt leiame, et üldplaneeringu heakskiidu andmise võimalikkuse üle otsustamine ei ole praegusel hetkel võimalik. Tagastame Lääne-Nigula valla üldplaneeringu kohalikule omavalitsusele edasise tegevuse üle otsustamiseks ning ootame kohaliku omavalitsuse otsust, millise lahendusvariandiga üldplaneeringu menetlemine jätkub.

Lääne-Nigula Vallavalitsus teavitas Rahandusministeeriumi 29.06.2022 kirjaga nr 7-1/22-30-4 „Lääne-Nigula valla üldplaneeringu esitamine osaliseks heakskiitmiseks“ aluseks võttes Lääne-Nigula Vallavalitsuse 28.06.2022 protokoll nr 2-1/22-22 punkt 18, millega otsustati teha ettepanek üldplaneeringu osaliseks kehtestamiseks.

Riigihalduse minister andis oma 01.08.2022 kirjaga nr 15-3/5462-2 Lääne-Nigula valla üldplaneeringule osalise heakskiidu:

„Lähtudes PlanS § 90 lõikest 2 ning arvestades PlanS § 90 lõikes 5 sätestatud, annan heakskiidu Lääne-Nigula valla üldplaneeringule osas, millest on välja arvatud Lääne maakonnaplaneeringus 2030+ Tusari külla kavandatud elektrituulikute arendusala ja arenduspiirkond L1 maa-ala. Tagastan üldplaneeringu heaks kiidetud osas Lääne-Nigula Vallavolikogule osalise kehtestamise üle otsustamiseks ning edasiseks menetlemiseks heaks kiitmata jäetud osas.“

Üldplaneeringu sisulise lahenduse otstarbekuse üle on ainupädev otsustama kohalik omavalitsus, kelle pädevuses on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 3 lõike 1 kohaselt kohaliku elu küsimuste iseseisev ja lõplik korraldamine ning otsustamine ja § 6 lõike 1 kohaselt kohaliku elu küsimuste, sealhulgas ruumilise planeerimise korraldamine. Seega juhul, kui planeeringulahendus ei ole vastuolus kehtivate seaduste ja normidega, on erinevate huvide arvesse võtmisel ning üldplaneeringuga kavandatavate maakasutus- ja ehitustingimuste ruumilise sobivuse üle otsustajaks kohalik omavalitsus.

Kuna kohaliku omavalitsuse peamiseks eesmärgiks planeerimisel on säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu kujundamine, tagades võimalikult paljude ühiskonnaliikmete vajaduste ja huvide arvestamise, siis on paratamatu, et alati ei pruugi olla võimalik arvestada kõikide planeeringulahendusest huvitatud isikute soovidega. Planeeringu koostamise korraldaja on seisukohal, et planeerimismenetluse käigus on kõigil üldplaneeringust huvitatud isikutel olnud võimalus oma arvamusi esitada ja omavalitsus on üldplaneeringu lahenduse osas kaalutlusõiguse teostamisel arvestanud tasakaalustatult nii avalikke huve ja väärtusi kui ka puudutatud isikute õigusi ja huve.

Arvestades eeltoodut ning võttes aluseks planeerimisseaduse § 91 lõike 1 ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 31 ning Riigihalduse ministri 01.08.2022 kirja nr 15-3/5462-2 „Lääne-Nigula valla üldplaneeringu osaline heakskiitmine“, Lääne-Nigula Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Kehtestada osaliselt Lääne-Nigula valla üldplaneering:

1.1 Lääne-Nigula valla üldplaneeringust on välja arvatud Lääne maakonnaplaneeringus 2030+ Tusari külla kavandatud elektrituulikute arendusala ja arenduspiirkond L1 maa-ala, mille osas jääb kehtima Nõva valla üldplaneering.

2. Lääne-Nigula Vallavalitsusel teavitada Lääne-Nigula valla üldplaneeringu kehtestamisest Ametlikes Teadaannetes, ajalehtedes Postimees, Lääne Elus ja Lääne-Nigula Lehes ning Lääne-Nigula valla veebilehel. Samuti saata teade üldplaneeringu kehtestamisest Rahandusministeeriumile ja maakatastri pidajale.

3. Tunnistada kehtetuks järgmised otsused:

3.1 Oru Vallavolikogu 26.03.1997 otsus nr 27 „Oru valla Kirimäe üldplaneering“;

3.2 Oru Vallavolikogu 11.12.2008 otsus nr 195 „Oru valla üldplaneering“;

3.3. Taebla Vallavolikogu 19.02.2009 otsus nr 209 „Taebla valla üldplaneering“;

3.4 Noarootsi Vallavolikogu 30.04.2007 otsus nr 36 „Aulepa tuulepargi teemaplaneering“;

3.5 Noarootsi Vallavolikogu 23.01.2009 otsus nr 2 „Noarootsi valla elamualade teemaplaneering“;

3.6 Nissi vallaüldplaneering, kehtestatud 17.04.2014 otsusega nr 13 (Rehemäe ja Kuke küla osas);

3.7 Nõva Vallavolikogu 25.03.2011 otsus nr 5 „Nõva valla üldplaneering“ tunnistada kehtetuks osaliselt:

3.7.1 jätta kehtima Lääne maakonnaplaneeringus 2030+ Tusari külla kavandatud elektrituulikute arendusala ja arenduspiirkond L1 maa-ala.

4. Otsus jõustub vastuvõtmisest.
5. Igal isikul on õigus üldplaneeringu kehtestamise otsuse vaidlustamiseks pöörduda kohtusse 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik sai teada või pidi teada saama planeeringu kehtestamisest, kui ta leiab, et otsus on vastuolus avaliku huviga või kui otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi.

/allkirjastatud digitaalselt/

Mikk Lõhmus
volikogu esimees